

Nr. 8

oktober 2005

*STICHTING
GEOLOGISCHE
ACTIVITEITEN*

*KRING
WEST BRABANT*

*STICHTING
GEOLOGISCHE
ACTIVITEITEN*

In dit nummer

In dit nummer	2
Neolith digitaal	2
Agenda 2005	2
Lezing: De wereld tijdens de Jura.....	3
Lezing: De schoonheid van agaten	3
Museumbezoek.....	4
Mm van start op nieuwe lokatie	7
Bieb GEA kring West Brabant.....	7
Terugblik: bezoek Winterswijkse steengroeve	8
Terugblik: excursie Binn, juli 1006....	9
Oproep	13
Vacaturemelding (herhaling).....	14
Personalialia	14
E-mailadressen	14
Beursagenda.....	15
Colofon	16

Neolith digitaal

*E*lke kwartaal ontvangt u een nieuwsbrief: de "Neolith". Sommigen zullen deze bewaren en anderen zullen deze nieuwsbrief na het lezen heel snel in de oud-papierbak doen verdwijnen.

Om met name die laatste categorie een plezier te doen, hebben we de Neolith op de internetsite gezet. Zo kunt u te allen tijde nog even een van de voorgaande nummers raadplegen. Sinds kort kunt u alle nummers van de Neolith downloaden van onze site. U moet er wel rekening mee houden dat de bestanden soms redelijk groot zijn en dat het downloaden dus best even kan duren. Met name is dat lastig als u geen breedband abonnement hebt en u gewoon via de telefoonlijn moet inbellen. Ook moet u, om deze bestanden te kunnen lezen, "Adobe Acrobat Reader" op uw computer geïnstalleerd hebben. Dit programma kunt u gratis downloaden van het internet.

secretaris
Wim Dumont

Agenda

2005.

5 november	Lezing: De verborgen schoonheid van agaten
10 december	Museumbezoek
7 januari 2006	Nieuwjaarsbijeenkomst/Jaarvergadering

De wereld tijdens de Jura

Zaterdag 1 oktober 2005.

Lezing door: Hans Steur

Onderwerp: De wereld tijdens de Jura

De Jura heeft in Europa veel fossielen opgeleverd. Dat komt vooral doordat de zeespiegel hoog was en er veel ondiepe zeeën waren waarin een rijke fauna aanwezig was. Veel ammonieten, nautilussen, schelpen en koralen dus. Op het land heersten de dinosaurïers en in zee de ichthyosauriërs en de zee krokodillen.

In de lezing wordt een beeld gegeven van de ontwikkeling van het leven in samenhang met de ligging van de continenten (Pangea was aan het opsplitsen) en het (warme) klimaat. De verschillende diergroepen en hun fossielen komen aan de orde, inclusief beroemde vindplaatsen als Solnhofen, Holzmaden en Lyme Regis. Een belangrijke plaats wordt ingenomen door de reptie-

len. De verhalen over Mary Anning en de roemruchte wedloop tussen de dinosaurzoekers Marsh en Cope maken deel uit van de lezing.

Een verzameling fossielen zal aanwezig zijn.

Hans Steur

De verborgen schoonheid van agaten

Zaterdag 5 november 2005.

Lezing door: Warbaud Heermans

Onderwerp: De verborgen schoonheid van agaten

In Europa, USA en Australië hebben wij op meerdere plaatsen agaten gezocht en gevonden. Deze hebben wij zelf gezaagd en gepolijst. De kleuren en het lijnenspel van veel agaten vonden we zo mooi, dat we jaren gele-

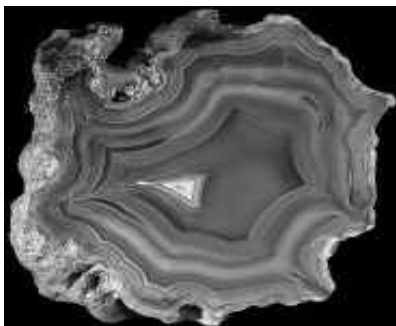
den zijn begonnen met het fotograferen ervan.

Bij het bekijken van de gepolijste agaten door de binoculaire microscoop zagen we niet alleen meer details maar ook fraaie abstracte beelden.

We zijn dan ook steeds dichterbij gaan fotograferen en hebben beelden op dia vastgelegd met een beeldgrootte van vijf à zes mm. Dat betekent dat bij

projectie op het scherm de details ongeveer 200 maal vergroot zijn.

Ook hebben we van andere verzamelaars agaten geleend om te fotograferen. Hierdoor hebben we beelden kunnen maken van agaten van veel verschillende vindplaatsen.

Met deze diaserie proberen we iets te laten zien van de complexe bouw, structuren en kleuren.

Fanke en Warbaud Heermans

Gelders Geologisch Museum

Zaterdag 10 december 2005.

Museumbezoek

Gelders Geologisch Museum

Op 10 december a.s. staat ons jaarlijks terugkerend museumbezoek op de agenda. Dit jaar hebben wij gekozen voor het Gelders Geologisch Museum te Velp.

Wat heeft het museum te bieden?

Mineralen

Op de grond vindt u een uitgebreide collectie van mineralen uit landen van de gehele wereld, gerangschikt naar het systeem Strunz.

Fossielen

gerangschikt naar ouderdom vindt u op de voorkamer boven. Vele soorten zijn

vertegenwoordigd: van boomvaren tot zeelie en van trilobiet tot Mammoet.

Zwerfstenen

Op de bovenverdieping bevindt zich een grote collectie gesteenten, zowel zwerfstenen als gesteenten uit de vaste rots. Hierbij is zoveel mogelijk de indeling van Zandstra gevolgd.

Winkel

Op de begane grond vindt u onze winkel, waar u zo wel mineralen als loupes, sieraden en gesteenten kunt kopen.

Bibliotheek

Op de bovenverdieping vindt u tevens een uitgebreide bibliotheek die voor het publiek toegankelijk is; een gedeelte staat achter slot, maar hieruit kunnen op verzoek boeken getoond worden. Onze medewerkers helpen u graag.

Determinatie

Voor determinatie van mineralen en gesteenten kan men doorgaans ook terecht in het museum. Omdat de specialisten die dag echter niet aanwezig kunnen zijn, zal er helaas geen determinatie kunnen plaats vinden.

Thumbnails en micromounts

Als u de website van het museum bekijkt ziet u dat er normaliter ook thumbnails en micromounts bewonderd kunnen worden. Ook dat kan op 10 december helaas niet.

Rondleiding

Maar wel hebben we naast dit alles een rondleiding door het museum met een deskundige gids geregeld, zodat al u vragen op een deskundige manier beantwoord kunnen worden.

Kosten

De kosten zijn dit keer extreem laag. Voor de entree en de rondleiding betaald u slechts € 2,20. Bij dit museum gelden helaas geen kortingen als gevolg van Rabopas, 65+ pas, museumjaar-

kaart, of wat er meer aan pasjes te verzinnen valt.

Adres en telefoonnummer

Gelders Geologisch Museum
Parkstraat 32
6881 JG Velp
Tel: 026 364 29 96

Tijden

We worden om 10.30 uur bij de ingang van het museum verwacht.

Routebeschrijving

Trein:

Velp ligt aan de spoorlijn Nijmegen - Zutphen. U kunt iedere stoptrein nemen. Deze rijdt elk half uur. In Arnhem krijgt u aansluiting op de sneltreinen. zie overzichtskaart en www.ns.nl
U stapt in Velp uit. Vanaf het station tot het museum is een wandeling van circa 14 minuten. Route: U gaat het station uit (U kunt maar aan een zijde het perron verlaten). Met de rug naar het station gaat u linksaf. Aan het einde van de weg gaat u rechtsaf (Stationsweg). De tweede weg links, dit is een grote straat (Hoofdstraat). Net na de bushalte vindt u de Park-

straat aan de rechterkant. Bij de splitting houdt u links aan. Het museum ligt aan de rechterkant na het tweede kruispunt. U kunt de wandelroute ook op de detailkaart bekijken. **www.geologischmuseum.nl**

Bus:

Aan de Hoofdstraat is de halte van bus 3. Deze halte heet Emmastraat. De Parkstraat ligt tegenover de Emmastraat tussen de SNS-bank en de Gall & Gall.

Bus 21 stopt in de pres. Kennedylaan bij winkelcentrum DEN HEUVEL.

Bus 21 stopt ook op het kruispunt Ring Allee en Rozendaalselaan.

Zie ook de detailkaart Velp. Ook andere lijnen komen in de buurt. Voor actuele informatie kunt u terecht op: **www.ov9292.nl**

Met de auto:

In de directe omgeving van het museum zijn er een aantal parkeerplaatsen.

Vanaf de **A12** neemt u de rotonde Velperbroek. Zie overzichtskaart. Daar kiest u voor de afslag Velp. U rijdt door tot het einde van de weg (over het spoor). Hier gaat u linksaf. Zie verder de detailkaart. Bij het derde stoplicht rechtsaf (Rozendaalse laan). Dit is een verhoogd kruispunt. Eerste weg rechts (Wilhelminastraat). Bij het eerste kruispunt linksaf. Dan ligt het museum direct aan de rechterzijde van de Parkstraat.

Vanaf de **A348** kunt u afslag Velp (no.1) nemen en richting Velp centrum volgen (N785). Vanaf **Rheden/Dieren** kunt u ook de Zutphense / Arnhemse

straatweg nemen (N785).

Aanmelden

Aanmelden kan middels het bijgevoegde aanmeldingsstrookje. U wordt vriendelijk verzocht indien u wilt deelnemen aan het museumbezoek het strookje vóór woensdag 7 december a.s. op te sturen naar het secretariaat. Telefonisch aanmelden of aanmelden per e-mail kan natuurlijk ook. Voor bereikbaarheid van het secretariaat verwijs ik u gemakshalve naar de colofon op pagina 16 van deze Neolith.

Betalingen

Betalen kan op zaterdag 10 december bij aankomst bij het museum bij de contactpersoon. Hierover zullen de deelnemers separaat worden geïnformeerd.

Dus, zaterdag 10 december a.s. om 10.30 uur. Gelders Geologisch Museum. Entree en rondleiding € 2,20

Het bestuur

Micromounts van start op nieuwe locatie

Al geruime tijd keek de werkgroep micromounts uit naar een nieuwe ruimte. De ruimte die tot voor kort gebruikt werd in de Loper in de Haagse Beemden voldeed niet aan de wensen.

De zoektochten bleven niet zonder resultaat. Beter nog, deze werden beloond.

Met ingang van 19 september zal de werkgroep micromounts iedere 3e maandag van de maand met uitzondering van de maanden juli en augustus haar activiteiten verrichten vanuit het Natuurhistorisch- en Volkenkundig museum te Oudenbosch.

De zaal is open vanaf 19.30 u. en wij beginnen om 20.00 u.

Het Natuurhistorisch- en Volkenkundig

<http://www.nvmoudenbosch.nl>

museum vindt u aan de Markt 30A te 4731 HP Oudenbosch.

Op onderstaande data zullen de volgende onderwerpen aan de orde komen:
 19-09-05 Binntal met uitzondering groeve Lengenbach.

17-10-05 Binntal groeve Lengenbach.
 Voor de volgende data zijn de onderwerpen nog niet bekend: 21-11-05 en 19-12-05

André Besteman

Bibliotheek van GEA Kring West-brabant

Vanaf januari 2006 komen Janke en ik weer vaker, met het grootste deel van de bibliotheek, naar de maandelijkse bijeenkomsten. We nemen niet alles mee dus als u iets wilt lenen neem dan even contact met ons op zodat we het gewenste boek of tijdschrift mee kunnen nemen. Het reserveren van boeken e.d. kan ook via de website:

www.gea-geologie-westbrabant.nl

Bart & Janke de Weerd

Terugblik: bezoek aan de Winterswijkse Steengroeve

**Deelnemers: Jan & Helga Dolstra,
Cor Broos en Patrick Heijnen**

Zaterdag 3 september 2005, iets voor acht uur 's-ochtends. We vertrekken vanuit Roosendaal naar Winterswijk. We hadden gepland om een dagje de Steengroeve in Ratum te bezoeken.

Op de 1^e zaterdag van de maanden april tot en met november houdt de Nederlandse Geologisch Vereniging Open Dag in de Winterswijkse Steengroeve. Het is in geologisch opzicht een uniek stukje Nederland. In de 235 tot 240 miljoen jaar geleden gevormde grijze Muschelkalk zijn verschillende mineralen, fossielen en geologische verschijnselen te zien.

Jan en Helga hadden besloten een paar beginnelingen mee te nemen naar de groeve om hen wegwijs te maken in het zoeken van mineralen. Het weer zat aanvankelijk niet mee, mistbanken. Maar die waren gelukkig snel verdwenen. In de groeve aangekomen was Cor al zo enthousiast dat hij voor de anderen de groeve in ging. We hebben enkele uren gehakt en niet voor niets. Er zijn geen schrikbarende vondsten gedaan, maar toch hebben we wel leuke stukjes gevonden. Allereerst het welbekende chalcopryiet (FeS_2), weinig kubusjes. Cor had enkele pyrietknollen gevonden. Helga en een andere stenengetikte (ditmaal een fossielenman) dachten dat het een fossiele gepyritiseerde slak kon zijn, maar een vrijwilliger van de NGV

maakte er toch knollen van. Ik heb loodglans (PbS , galeniet) blootgehakt. Het komt in de groeve in zes centimeter dikke harde lagen voor, waarin de doorsnede van het kristal is te zien. Verder zijn er natuurlijk ook leuke stukjes met kristallen van calciet (CaCO_3) en het rose coelestien (SrSO_4) gevonden.

Naast mineralen had Jan ook nog wat pasgeboren hagedissen, kikkertjes en padjes gevonden. Misschien dat de paleo's ze liever versteend gezien hadden. Maar levend zijn ze toch ook wel heel leuk. Er waren zelfs kinderen die nadien naar pyriet én hagedissen zochten maar die mochten er van hun vader niet aankomen want Jan had verteld dat ze zwaar beschermd zijn.

Het is een geslaagde dag geworden. De hele dag was droog, lekker warm, misschien zelfs iets te warm.

Patrick Heijnen

*De Winterswijkse Steen- en Kalkgroeve
(Onder-Muschelkalk)*

Terugblik: excursie Binn, juli 2005.

Een meelóper ben ik nooit geweest, maar meerijden is wel vet luxe en dat mocht ik gelukkig met de fam. Van Meer naar Zwitserland, in ruil voor enig "reisleiderschap". Daarom vertrokken we een week voor de excursie al naar CH om in te lopen. Ik ken het Binntal en weet dat het vrij steil en hoog kan worden en daar moet je liever niet vers van zeeniveau instappen.

Het mooiste weer van de hele zomer

Om in te lopen kon ik me geen aangenamer oord voorstellen dan Zermatt e. o. Overnachten op 1500 m. en geleide-

lijk steeds hogere tochten maken. En dat alles gadeslagen door 4000-ers en een immer blakerende zon. We hadden daar het mooiste weer van de hele zomer.

Volledig "in vorm" kwamen we zaterdag 23 juli aan in Binn en werden verwelkomd door excursieleiders Bart en Janke de Weerd. De camping was overvol, de reservering niet ontvangen, maar na lang zoeken vonden we een pas vrijgekomen plekje, helemaal aan het eind van de camping, pal aan de beek en ver van alle drukte. (foto 1)

Dezelfde avond nog met Helene naar

foto 1

foto 2

de groeve gehold en mijn eerste groene toermalijn gescoord, op een plek waar volgens Agnes niets meer te vinden was.

Van de zondag maakten we een echte rustdag, zodat we maandag fris konden aantreden.

Mini-toermalijntjes

Hoewel ik in eerste instantie de taxiriten naar boven wat decadent vond, bleken ze onze actieradius in de praktijk met zo'n 2½ tot 3 uur te vergroten. En met een grote groep vallen de kosten nog mee. Bij het eindpunt van de taxi ben je er nog niet. Naar Wyssi viel de wandeling redelijk mee, maar de vondsten wat tegen; wat kwarts en mini-

toermalijntjes en calciet. Aan het eind van de middag werden we toch nog verrast door een kort maar knetterend

...waardoor Cees en ik ontdekten dat we veel sneller konden afdalen dan we dachten...

onweer, waardoor Cees en ik ontdekten dat we veel sneller konden afdalen dan we dachten. Ton kwam als laatste in de schuilplaats aan, maar dat kwam doordat hij de halve berg in zijn rugzak had geladen. (Foto2)

Programma aanpassen

Na de geur van Edelweiss met die van het achterwerk van een bergmarmot vergeleken te hebben, daalden we na de

bui af naar her verwarmde terras (met kwartslampen, natuurlijk) van het enige restaurant van Imfeld (bij Binn), waar ze heerlijke Humpen (½ liters) Walliser Bier schenken. Van de volgende onweersbui niets (meer) gemerkt.

De neerslag waarmee e.e.a. gepaard ging was er de oorzaak van dat we het

*...regen + steile grashellingen =
glijpartijen = niet fijn...*

programma wat moesten aanpassen; *regen + steile grashellingen = glijpartijen = niet fijn.*

Dus dinsdags naar de Giebelsbach bij

foto 3

Fiesch. Mooie fluoriet-octaedertjes met kwarts gevonden. Ditmaal was de wandeling niet lang, maar had wel een hoog survivalgehalte, wat leuke plaatjes opleverde. Het weer maakte het weer goed met ons: het was bloedheet.

Op woensdag had Bart een leuke wandeling richting Binntalhuette in petto voor ons, met een vindplaats op een plek waarvan je van harte hoopt, dat het niet zal zijn. Dat laatste stuk was vrijwel loodrecht, met een dessert van losse blokken, waarvan enkele zo groot als een fikse terreinwagen. Helene en ik vonden in deze woestenij een stukje gras gegarneerd met gentianen en distels, waar de kwartskristallen voor het oprapen lagen, terwijl anderen halsbre-

kende toeren uithaalden boven ons. (Foto3)

Toch maar een andere route terug

De zon brak door de nevels en veel te vroeg moesten we afdalen naar het rendez-vous punt, onderaan de helling. Toch maar een andere route terug gezocht, want Wim zat al onder de blauwe plekken van de vele schuivers die hij tot dan toe gemaakt had en daar moesten er niet meer bij komen. (Foto4)

Volle glazen

Bij Pius (in het restaurant) werden we weer met open armen en volle glazen ontvangen. Met een nog onvastere pas dan tevoren het laatste stuk terug naar

de camping, waar nog gekookt moest worden en ons promillage nog wat werd opgekrikt met restanten uit de ruime drankvoorraad van Helene en Cocky, want de bus moest leeg.

Helemaal op en uitgeblust

Kon het nog zwaarder? Zeker wel. De tocht van donderdag naar het Felgbachtal was, ondanks de taxi een ware killer. Maar wat was het prachtig: de uitzichten op 2600 m. het weer, de vondsten (kwarts, toermalijn, biotiet, albiet), het gezelschap. Foto's kunnen nooit het hele plaatje weergeven. Het was een lange, waardevolle dag, die ik eindigde met een gevoel alsof ik een zombie was. Helemaal op en uitgeblust. Daarom was ik niet echt teleurgesteld toen Bart de tocht van vrijdag naar Gorb afblies, vanwege de slechte weersverwachting. Dit was een zoektocht naar anataas, waarvan Bart zelfs zei dat-ie zwaar was en dat hadden we de hele week nog niet van hem gehoord. Dus een dagje Lengenbachgroeve en museum in Imfeld met prachtige streek-vondsten was zeer welkom. Bovendien begon het 's middags inderdaad te plenzen en te donderen. Wat leerden we hier weer van? Dat een beek zwelt als het regent en dat je dan je bier kwijt bent, of het tenminste een eind stroomafwaarts moet gaan zoeken.

Bestellen vanaf het toilet

's Avonds met z'n allen Bart, Janke en

Michael bedankt voor een heerlijke midweek in Wallis en heerlijk gegeten. Bij Pius uiteraard. Een restaurant waar je desgewenst je desserts vanaf het toilet kunt bestellen. Daarna met de inmiddels vertrouwde onvaste pas terug naar de camping, gelukkig dalend, bij welke gelegenheid het spreekwoord

*"wie niet beter weet
lacht om een scheet"*

"wie niet beter weet lacht om een scheet" een waarheid bleek als een koe. Er wordt waarschijnlijk nu nog over ons gesproken!

Binn, we'll be back!

Terry

Foto's 1 t/m 4: Terry Elsten

Excursies 2006

Langs deze weg roepen wij u op om ideeën en voorstellen te spuien betreffende de excursies rond Hemelvaart 2006 en de excursie van het laatste weekend van september van 2006. Het bestuur is een beetje door de ideeën heen en vindt bovendien dat het niet alleen een zaak is van wat het bestuur wil. Dus grijp de kans en maak de excursie mogelijk die u altijd al hebt willen maken.

Dit geldt ook voor het museumbezoek van december 2006.

Het bestuur

Vacature (herhaling)

Het bestuur wil graag meer aandacht aan nieuwe leden geven en is op zoek naar iemand die dit op zich wil nemen. Iets voor jou???

Het gaat vooral om het leggen van contacten met nieuwe leden. Wat is de interesse?, wat kan de stichting doen?, stimuleren tot meedoen!, bellen als mensen zich wél aanmelden maar vervolgens niet op de bijeenkomsten komen!, etc. Kortom nieuwe leden over die drempel trekken zodat men volledig deelnemer wordt!

Public Relations (PR), ofwel zorgen dat de stichting naamsbekendheid krijgt en zo nieuwe leden aan blijft trekken!

Als volwaardig bestuurslid participeer je een keer per maand in de bestuursvergadering (klinkt heel wat, maar is vóóral gezellig!) en uiteraard verwachten we je ook op de reguliere bijeenkomsten in de Avans Hogeschool.

Wie neemt deze leuke klus op zich!!!!?

Aanmelden via e-mail:
wimdumont@wanadoo.nl
óf even bellen naar 0161-493243

Tot de taken behoort ook de algemene

Het bestuur

Personalia

Leden die recent hebben opgezegd:

Geen

Nieuwe leden:

Wij begroeten:

Mevr. Anita Boekhuizen

Dhr. Peter Vergouwen en zijn partner

Dhr. Rob Bolhuis

Dhr Tadek No wak

Wij feliciteren:

Jan Niekerk per 1-9-2005 25 jaar lid. Op 22 -10-2005 wordt Jan 50 jaar

Dhr. Joorman wordt op 7 oktober 2005 80 jaar

Wim van de Korput per 1-10-2005 25 jaar lid

E-mailadressen

Hebt u een e-mailadres, of is uw e-mailadres recent gewijzigd en hebt u de wijziging nog niet doorgegeven aan het secretariaat, stuur san een e-mail naar:

wimdumont@wanadoo.nl

Beursagenda 2005

*De beurs op 2 oktober in
Motel Eindhoven is vervallen*

⇒ **Zo 16 oktober**

NIJMEGEN

Mineralenbeurs

Jan Massinkhal

Nieuwe Dukenburgseweg 5

6534 AD Nijmegen

10.00 tot 17.00 uur

Interminerals Tel.: 0793312047

⇒ **Zo 6 november**

ROTTERDAM

Mineralenbeurs

Holiday Inn Hotel

Schouwburgplein 1 3012 CK Rotterdam

10.00 tot 17.00 uur

Intergeo Tel.: 0416 339746

⇒ **Zo 13 november**

ENSCHEDÉ

Int. Mineralen- en fossielenbeursbeurs

Cultuurcentrum "Vrijhof"

Campus Universiteit Twente

7500 AE Enschede

10.00 tot 17.00 uur

Interquartz Tel.: 0547 380708

⇒ **Za 19 november**

ZWIJNDRECHT

Mineralenbeurs

Develstein College

Develsingel 5

3331 LD Zwijndrecht

10.00 tot 17.00 uur

M. Sudmeijer Tel.: 070 3075900

⇒ **Zo 4 december**

HEERLEN

Mineralenbeurs

Corneliushuis

Heulstraat 2

6413 EJ Heerlen

10.00 - 17.00 uur

L. Bollen Tel.: 045 5213383

⇒ **Zo 18 december**

HAARLEM

Mineralenbeurs

Beyneshal

Stationsplein 134

2011 DL Haarlem

D. Knoester Tel.: 0172 432289

⇒ **Zo 9 oktober**

BREDA

Mineralebeurs

Inslag Sportcentrum

Nieuwe Inslag 99 4817 GN Breda

10.00 - 17.00 uur

Interminerals Tel.: 079 3312047

⇒ **Zo 30 oktober**

AMSTERDAM

Geologisch Evenement Amsterdam

Studenten Sportcentrum

De Boelenlaan 46 1082 LR Amsterdam

10.00 - 17.00 uur

R. van Brugge Tel.: 075 6167676

Hoewel de agenda met de grootste zorg wordt samengesteld neemt de redactie van Neolith geen verantwoording m.b.t. de juistheid van de gegevens. Voordat u een beurs gaat bezoeken raden wij u aan contact op te nemen met de organisatoren. Voor meer beursnieuws kijk op internet: <http://www.mineralen.com>